

Tilannekuva koronan vaikutuksista palvelukykyyn ja palvelujen kysyntään TE-toimistoissa

24.4.2020

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Tilannekuva

Yritysten ja työnhakijoiden tilanneseuranta | Uudet lomautukset ja työttömät

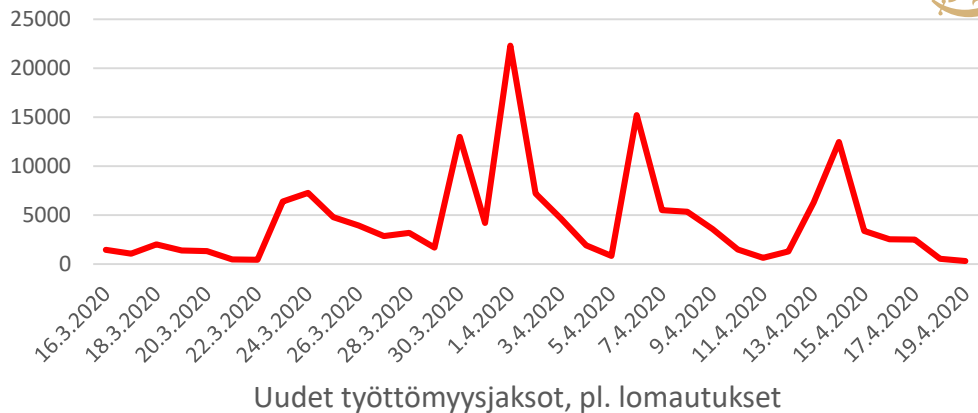
Uudet lomautukset

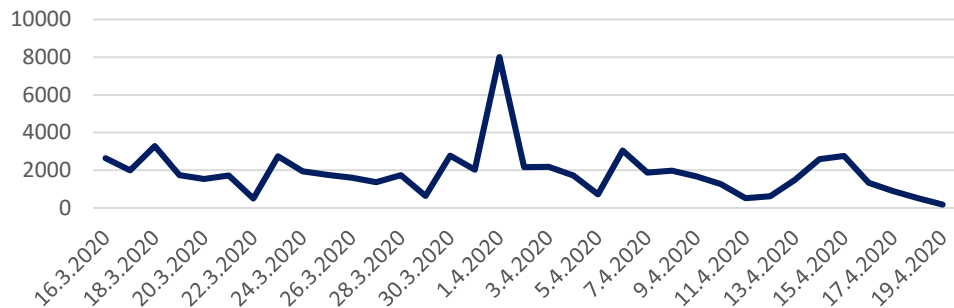
Lomautusten kehitys

- Kokoaikaisesti lomautettujen kokonaismäärä 19.4.2020 oli 146 000. (vrt. helmikuun lopun virallinen tieto 18 800, maaliskuun lopun tieto julkaistaan 23.4.)
- Uusien lomautusten tai työttömyysjaksojen määrä ei viikonlopun aikana lisääntynyt.
- Alkaneiden uusien lomautus- ja työttömyysjaksojen määrät vaihtelevat päivittäin erittäin paljon. Varsinkin maanantaisin ja kuun 1. päivänä uusia lomautuksia alkaa paljon.
- Huhtikuussa uusia lomautuksia on alkanut keskimäärin 6 000 päivässä.
- Osa-aikaisesti lomautettujen määrä kasvaa päivittäin. 19.4.2020 osa-aikaisesti lomautettuja oli 18 000.
- Tiedot ovat tarkistamattomia asiakasjärjestelmästä saatavia päivätietoja, eivätkä muodosta virallisia TEM:n tilastotietoja.

Lähde: URA-tietojärjestelmä

Uudet työttömyysjaksot, pl. lomautukset

HUOM! Luvut täydentyvät noin 3 päivän viiveellä

Tilannekuva

Yritysten ja työnhakijoiden tilanneseuranta | lomautukset ja työttömät

Lomautetut maakunnittain (vertailu vko 9-16)

Alue	14.4.2020	29.2.2020
Yhteensä	140 840	18 776
Uusimaa	52 831	3 033
Varsinais-Suomi	12 953	1 494
Pirkanmaa	13 071	1 795
Kaakkois-Suomi	6 234	1 331
Etelä-Savo	2 818	882
Pohjanmaa	4 122	720
Keski-Suomi	6 480	1 122
Pohjois-Savo	5 652	1 232
Pohjois-Karjala	3 397	909
Kainuu	1 398	335
Pohjois-Pohjanmaa	9 677	1 752
Lappi	4 529	808
Satakunta	4 365	907
Häme	8 160	1 514
Etelä-Pohjanmaa	4 208	892
Ahvenanmaa	921	12

Lomautettujen ammattinimikkeet top 10 (vertailu vko 9-16)

Ammattinimike	14.4.2020	29.2.2020
Yhteensä	140 840	18 776
Ei ammattia	24 186	1 205
Myyjät ja kauppiaat	12 123	268
Ravintola- ja suurtaloustyöntekijät	11 020	159
Tarjoilutyöntekijät	5 968	64
Rakennustyöntekijät	4 333	3 176
Raskaiden moottoriajoneuvojen kuljettajat	4 171	883
Avustavat keittiötyöntekijät	3 954	67
Myyntin, markkinoinnin, tiedotuksen erityisasiantuntijat	3 338	155
Koneenasentajat ja -korjaajat	3 211	754
Muut myyntityöntekijät	2 634	32

Lähde: URA-tietojärjestelmä

Tilannekuva

Yritysten ja työnhakijoiden tilanneseuranta | YT-ilmoitukset

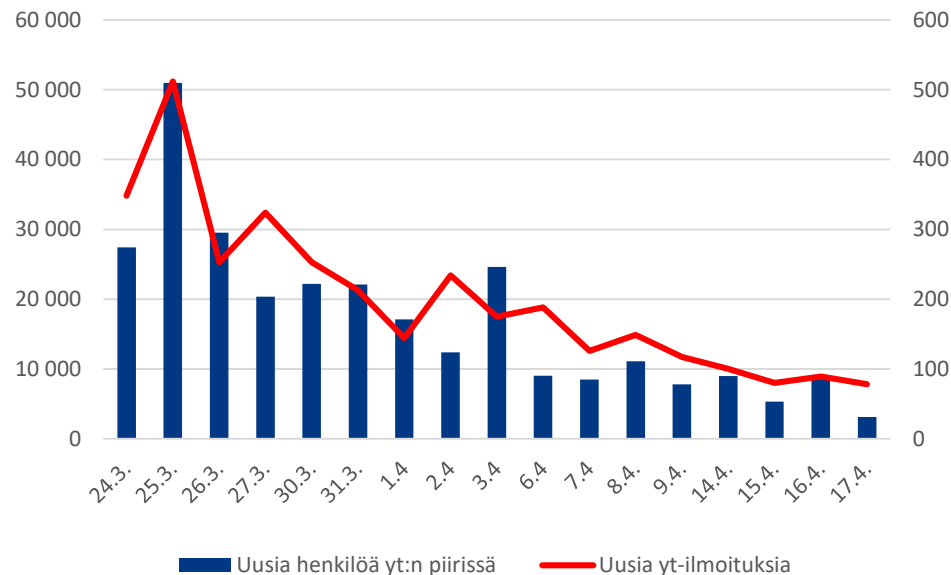

TE-toimistoille saapuneita lomautuksia koskevia YT-ilmoituksia oli kirjattu 14.4. mennessä yli 4 500 työnantajalta ja ne koskivat yhteensä noin 400 000 työntekijää. Näissä luvuissa on mukana jo päätyneitä yt-neuvotteluja, koska jo päätyneistä yt-neuvotteluista ja niiden tuloksista ei ole saatavilla tietoa.

Luvuissa ei ole mukana yt-ilmoituksia mahdollisista irtisanomisista.

- Uusien Yt-ilmoitusten määrä on vähentynyt viimeisten parin viikon aikana.
- 17.4. 2020 edellisen päivän jälkeen uusia ilmoituksia, jotka koskevat lomautuksia oli kirjattu 78 yritykseltä (väh. 20 henkeä työllistävää työnantajaa).
- Lisäystä edelliseen päivään oli noin 3 100 neuvottelujen piirissä olevaa.
- Suhteessa toimialan työllisiin majoitus- ja ravitsemusalalla on eniten työntekijöitä lomautusuhan alla. Kaupan alalla (tukku- ja vähittäiskauppa), teollisuudessa, kiinteistö- ja maisemanhoidossa, terveyspalveluissa ja kuljetus- ja varastoinnin aloilla on erittäin paljon yt-neuvotteluja.

Uusia YT-ilmoituksia

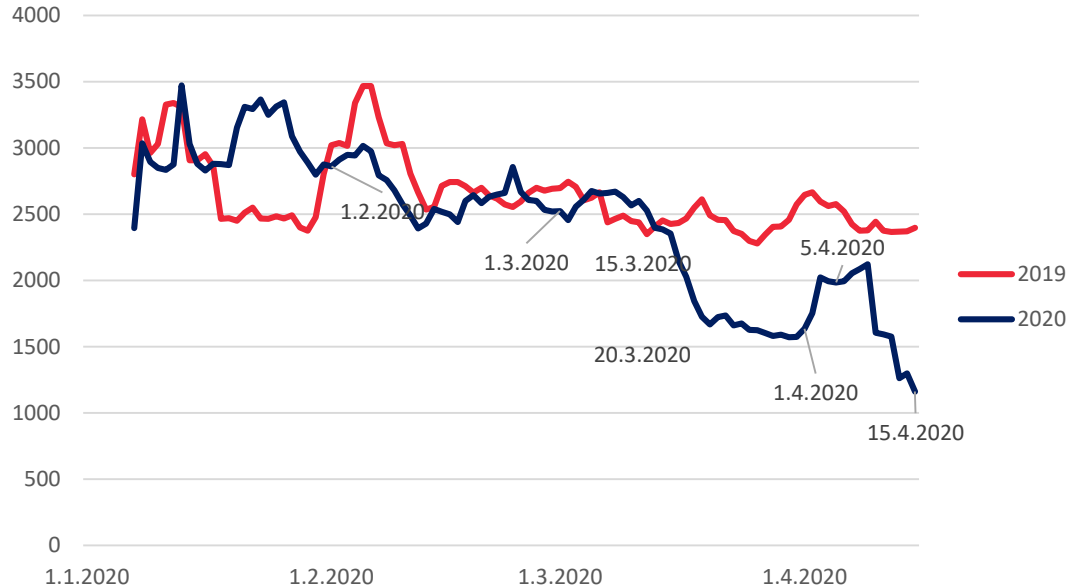

Tilannekuva

Yritysten ja työnhakijoiden tilanneseuranta | avoimet työpaikat ja työvoimapula-alat

Julkiseen työnvälitykseen ilmoitettavat uudet avoimet työpaikat, 7 vrk liukuva keskiarvo (Lähde: URA-tietojärjestelmä)

Te-hallintoon ilmoitettujen uusien työpaikkojen määrässä on selkeä laskeva trendi, joka voimistuu viikko viikolta. Huhtikuun alkupuolella avoimia työpaikkoja on ilmoitettu 12 000 vähemmän kuin viime vuonna (-32 %).

Kysyntää on nyt viime vuotta enemmän erityisesti maatalouden kausityöntekijöillä sekä jakelijoilla ja läheteillä. Huhtikuun ensimmäisellä puoliskolla em. lisäksi haettiin eniten rakennustyöntekijöitä, myyjiä, lähihoitajia, sekä lastentarhan opettajia.

Kysyntä on selvästi vähentynyt mm. eri ammattien ravintolatyöntekijöillä, henkilöliikenteen kuljettajilla ja vartioilla.

Lukumääräisesti kysyntä on vähentynyt eniten myyjille, siivoojille, lähihoitajille, ravintolatyöntekijöille.

Kriittisimmät työvoimapula-alat

(te-toimistojen kyselyn mukaan vk 13)

Kriittisimpinä työvoimapula-aloina alueiden arvioissa nousee esiin (sosiaali-) ja terveysala, maatalouden kausityövoima, kuljettajat, elintarviketeollisuus ja Uudellamaalla vielä rakennusala. Työvoimaa tarvitaan lisää myös TE-toimistoihin, työttömyyskassoihin ym. etuushakemuksia käsitteleviin virastoihin.

Keskeisimmät muutokset TE-toimistojen asiakaspalvelussa

- Priorisointi jouduttu tekemään tehtävien välillä: henkilö- ja yritysasiakkaiden alkupalvelussa ja työttömyysturvatehtävissä, jonne siirretty henkilöstöä muista tehtävistä. Myös työnvälitys fokuksessa
- Verkko- ja puhelinasiointi on lisääntynyt. Sähköisen työnhakijaksi ilmoittautumisen osuus on kasvanut voimakkaasti
- Muutoksiin vastataan myös mm. työkäytäntöjä muuttamalla, poikkeustilatiimejä muodostamalla, ottamalla käyttöön ja laajentamalla ylityömääräyksiä
- Uusia työntekijöitä rekrytoitu, mutta vie oman aikansa
- Palveluntuottajien kanssa sovittu uusista (verkkopohjaisista) toimintatavoista
- Muutoksista tiedottamista asiakkaille on tehostettu
- Mm. StudioPORE- (V-S) ja MessiLive (P-S)-webinaarikapasiteetilla vastataan alueellisiin ja osin myös valtakunnallisiin asiakkaiden tiedotustarpeisiin

Keskeisimmät muutokset asiakasryhmissä

- Lomautettujen suuri osuus korostuu asiakasryhmissä
- Uusia asiakasryhmiä:
 - Yrittäjät, myös maahanmuuttajataustaiset
 - Nuoret, jotka saavat ansiosidonnaista työttömyysturvaa
 - Opiskelijat, jotka olleet työssä ja joilta työt loppuneet
 - Työnantajat, jotka peruvat avoinna olleita työpaikkoja, osa rekrytoi uutta työvoimaa
 - Kausityöntekijät, joiden tilanteet työllistävät enemmän
 - Kesätyötä hakevat nuoret, koska sovitut kesätyöpaikat peruuntuneet
- Myös aiemmat asiakkaat vaativat ohjausta tarjolla oleviin palveluihin

Palvelujen järjestäminen poikkeusoloissa

- Koko toiminnan uudelleen organisointi; oleellisinta nopea reagointi ja resurssien sekä työtehtävien priorisointi mm. yhteisvastuullisia/poikkeustilatiimejä muodostamalla
- Alkupalveluun muodostettu ”yrittäjänyrkkejä”
- Palvelujen tuottaminen eri kanavien kautta, mm. palvelutuottajien kanssa on ideoitu yhdessä verkkopalveluja
- Kehitetty etäpalveluja; lomautetuille ja irtisanotuille suunniteltu akuuttiin keskustelu- ja urasuunnittelutarpeeseen päivystävää neuvontakanavaa, psykologit tarjoavat koronatilanteeseen liittyvää keskusteluapua
- Järjestetty viikottain webinaareja eri teemoista, hyödynnetty MessiLiveä ja StudioPOREtta
- Maahanmuuttajien sähköisen puhelinasiointin kehittäminen; lakisääteisten toimien hoitaminen skypellä kotoasiantuntijan, asiakkaan ja tulkin välillä
- Pienimpien yritysten digitalisaation ja liiketoiminnan kehittämiseen suunnattuun ESR-hakuun osallistuminen yhteistyössä kumppaneiden kanssa (Lappi)
- TE-Aspa: VIP-palvelu sekä uusi yrittäjien työttömyysturva-asioiden chatbot te-palvelut.fi-sivulla

Varautuminen koronaepidemian jälkeiseen aikaan; keskiössä olevat palvelut ja asiakasryhmät

- Palvelut yrittäjille - yrittäjät saatava jaloilleen ja työllistämään
- Nuoret ja vastavalmistuneet, mm. alle 30-vuotiaat ansiosidonnasta päivärahaa saavat
- Erityistä tukea tarvitsevat asiakkaat, jotka nyt jäävät vähemmälle
- Asiakkaat niillä toimialoilla, joita koronaepidemia kohtelee eniten kaltoin

Lakimuutokset

- **Eduskunnalle annettu esitys (23.4) väliaikaisesta muutoksesta JTYPL:n ja työttömyysturvalakiin**
- **Laki julkisista työvoima ja yrityspalveluista (JTYPL)**
 - helpotuksia työnhakijan haastattelujen järjestämisvelvollisuuteen
 - työnhaun voimassaolo (ja oikeus etuuteen) ei katkea, vaikka työnhakija ei verkkopalvelun antamassa määräajassa vastaisi kysymyksiin tai tekisi työllistymissuunnitelmaluonnokseen liittyviä toimia
- **Työttömyysturvalaki (TTL)**
 - oikeutta etuuteen ei menettäisi työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman toteuttamisen laiminlyönnin takia
 - oikeus keskeyttää työllistymistä tukeva palvelu työttömyysetuutta menettämättä COVID 19 –pandemiasta johtuvasta perustellusta syystä.
 - omaehtoiseen opiskeluun lisääaikaa vuoden loppuun, jos opinnot alkaneet viim. 15.3.2020.
- **Lakimuutokset voimassa mahdollisesti 1.5 lähtien**
- **Lisäksi voimaan tulleet lakimuutokset (Lomautettujen työttömyysturva-oikeus (HE 27/2020 vp), Yrittäjien työttömyysturva-oikeus, lakimuutos (HE 35/2020 vp))**

Ohjeistukset TE-hallinnolle

- **TE-hallinnon sisäiseen käyttöön on laadittu ohjeistuksia, joiden puitteissa työnhakijoiden ja lomautettujen tarpeisiin pystytään vastaamaan mahdollisimman joustavasti nykylainsäädännön puitteissa**
- **Joustavilla ohjeistuksilla on mahdollista vähentää TE-toimistoille aiheutuvaa korona-tilanteesta johtuvaa ylimääräistä hallinnollista työtä**